

KOLLEKTIVAVTAL RÖRANDE GYMNASIAL LÄRLINGSANSTÄLLNING, AVTALSOMRÅDE GEMENSAMMA METALL

§ 1 Avtalets syfte

I syfte att attrahera ungdomar att söka det gymnasiala industriprogrammet har parterna mot bakgrund av lagen (2014:421) om gymnasial lärlingsanställning träffat denna överenskommelse om gymnasial lärlingsanställning för att möjliggöra sådana anställningar.

§ 2 Gymnasielärling

Med gymnasielärling avses en deltagare i en av gymnasieskola eller motsvarande anordnad utbildning inom industriprogrammet som till del (som riktlinje 50 % av utbildningstiden), utförs arbetsplatsförlagd vid en eller flera arbetsplatser. Huvudman för utbildningen är skolan som är ansvarig för intaget av elever till utbildning som gymnasielärling.

§ 3 Utbildningen omfattning och innehåll

Utbildningen är som regel tre år och anordnas för ungdomar som inte har fyllt 21 år och avses ge en kompetens motsvarande lägst treårigt nationellt program i gymnasieskola. Utbildningen ska ge grundläggande högskolebehörighet. Den ger därutöver färdigheter och kunskaper för arbete inom industrin.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen ska omfatta såväl praktisk som teoretisk utbildning. Kravet på skolmässighet ifråga om den praktiska utbildningen är uppfyllt om den sker antingen i särskild skolverksamhet eller under ledning av på företaget anställd handledare eller instruktör.

§ 4 Särskilt avtal

Innan en gymnasial lärlingsanställning ingås ska särskilt avtal träffas mellan huvudmannen för utbildningen och det företag där den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen är tänkt att genomföras samt lokal facklig organisation. Avtalet ska bl. a. innefatta en beskrivning av utbildningens innehåll och frågor om handledare, samt i förekommande fall omfattningen av feriearbete. Avtalet bör även reglera frågor om arbetskläder och lunch.

Parterna i st. 1 ska även i samverkan planera utbildningen och introduktionen av gymnasielärlingarna. Del av den arbetsplatsförlagda utbildningen kan även förläggas hos annan arbetsgivare än huvudarbetsgivaren som omfattas av avtal om gymnasial

lärlingsanställning. I sådant fall ska särskild överenskommelse om detta träffas mellan berörda arbetsgivare, lokal facklig organisation och huvudmannen för utbildningen.

§ 5 Handledare

Till handledare utses för uppdraget lämplig person vars uppgift är att handleda gymnasielärlingen så att denne uppnår utbildningsplanens mål. Handledarens ordinarie arbetsuppgifter ska organiseras på ett sådant sätt så att handledaruppdraget i möjligaste mån kan genomföras utan störning. Flera personer kan vara handledare.

Handledaren ska ha genomgått handledarutbildning, företrädesvis den som tillhandahålls genom Teknikcollege.

För tid som åtgår för handledaruppdraget, utbildning och fortbildning utgår ordinarie lön för handledare anställd i företaget.

§ 6 Anställning som gymnasielärling

Anställningen är en visstidsanställning och omfattar tiden då den arbetsplatsförlagda utbildningen utförs och eleven är inskriven som elev för den aktuella gymnasieutbildningen och har då lön enligt § 9. Anställningen löper med en månads ömsesidig uppsägningstid.

Visstidsanställning som gymnasielärling strider inte mot företrädesrätt enligt lag eller avtal. Gymnasielärlingar utgör en egen turordningskrets vid företaget. Syftet är att gymnasielärlingen i arbetsbristsituationer ska ha möjlighet att fullgöra sin utbildning.

§ 7 Feriearbete

Feriearbete omfattas inte av detta avtal. Om förutsättningar finns kan särskilt avtal träffas om feriearbete. Lön och förmåner utgår då enligt gällande kollektivavtal.

§ 8 Arbetsmiljö

Under tiden för den arbetsplatsförlagda utbildningen eller annat arbete är gymnasielärlingen likställd med arbetstagare enligt arbetsmiljölagen med tillhörande föreskrifter och omfattas av ordinarie skyddsverksamhet.

Anmärkning: Parterna noterar att minderårigas arbetsmiljö regleras i AFS 2023:2.

§ 9 Lön och övriga villkor

För gymnasielärling utgår lön under utbildningsår 1 med 60%, under utbildningsår 2 med

70%, och under utbildningsår 3 med 85 % av Gemensamma metallavtalets lägsta månadslön enligt Bilaga 1 Löner, e) Lägsta månadslön, Grupp 1: Fyllda 18 år.

I den mån detta avtal inte föreskriver annat gäller Gemensamma metallavtalet.

§ 10 Arbetstid

Den arbetsplatsförlagda utbildningen ska äga rum under företagets ordinarie arbetstid och med iakttagande av arbetsmiljöverkets föreskrifter om minderåriga. Utbildningen ska inte förläggas till lördagar eller söndagar och inte heller till tid som enligt utbildningsplanen utgör ferieleidighet. I normalfallet ska inte utbildningen förläggas till annan tid än vad som gäller för dagtidsarbete. Då verksamheterna på avtalsområdet i stor utsträckning bedrivs i skiftgång kan det emellertid undantagsvis bli aktuellt att förlägga den arbetsplatsförlagda utbildningen utanför de ramar som gäller för dagtidsarbete. Arbete utanför fastställda ramar sker sannolikt framför allt under det sista utbildningsåret. Detta får emellertid inte medföra svårigheter att genomföra den skolförlagda delen av utbildningen.

§ 11 Semester

Under gymnasielärlingsanställning intjänas ej semester. I stället utgår semesterersättning beräknat enligt Gemensamma metallavtalet § 8 mom 14 för arbetstagare med lön per timme eller enligt § 8 mom 18 för månadsavlönade.

§ 12 Dokumentation och betyg

Arbetsgivaren ska regelbundet dokumentera och informera gymnasielärlingen om dennes framsteg och utveckling i utbildningen. På begäran ska sådan dokumentation och information lämnas till huvudmannen för utbildningen och den lokala fackliga organisationen. Betyg utfärdas för gymnasielärlingen i grundutbildning vid utbildningens slut i enlighet med vad som gäller för elever på nationellt program eller specialutformat program. Betyg ska kompletteras med ett intyg om utbildningens innehåll, arbetsuppgifternas art samt ett omdöme om gymnasielärlingen.

§ 13 Giltighetstid

Detta avtal gäller från 2026-01-13 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. Om avtalet upphör att gälla ska det efter upphörandet fortsätta att vara tillämpligt avseende de elever som har antagits som gymnasielärlingar till dess deras utbildning är avslutad.